HE 105/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle raideliikennelaiksi ja laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Kirjallinen lausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle
MEP Merja Kyllönen

Kiitän mahdollisuudesta lausua raideliikennelain uudistamisen yhteydessä.
Yleisenä huomiona haluan tuoda esille, että EU:ssa valmisteltu neljäs rautatiepaketti on järkevä ja tasapainoinen kokonaisuus raideliikenteen markkinasäännösten sekä kaluston yhteen toimivuutta ja turvallisuutta koskevien säännösten osalta. Uudistuksella mahdollistetaan lupaprosessien yksinkertaistaminen yhden luukun periaatteella, kun on kyse EU:n sisäisestä kansainvälisestä liikenteestä, mutta toisaalta säilytetään mahdollisuus asioida kansallisen viranomaisen kanssa Suomen sisäisen liikenteen osalta. EU ei ole kaappaamassa meiltä itsenäistä valtaa, vaan pääasiassa voimme ratkaista haasteitamme kansallisesti, kunhan EU säädösten täytäntöönpano toteutetaan fiksusti.

Rautateiden henkilöliikennemarkkinoiden osalta pääperiaate on uudistuksen myötä avoin markkinoille pääsy. Tämä tarkoittaa, että jatkossa Suomen rautateiden henkilöliikennettä voi määrättyjen kriteerien täyttyessä harjoittaa useampi alan toimija, myös ulkomainen. Haluan kuitenkin muistuttaa, että neljännen rautatiepaketin myötä tulevat uudet säädökset eivät pakota Suomea avaamaan rautateiden henkilöliikennettä kilpailulle. **Rautateiden henkilöliikennettä koskeva EU:n palvelusopimusasetus mahdollistaa jatkossakin kansallisen henkilöliikenteen toteuttamisen suorahankintana, julkisina palvelusopimuksina, tietyin reunaehdoin ja mikäli tätä ei ole erikseen kansallisessa lainsäädännössä kielletty.**

EU:n palvelusopimusasetuksessa listataan kriteerit, joiden puitteissa jäsenmaat voivat jatkossakin tehdä julkisia palvelusopimuksia suorahankintana. Näitä kriteereitä on muun muassa sopimuksen euromääräinen arvo, kilometrimäärä, markkinoiden ja rataverkon rakenteelliset ja maantieteelliset erityispiirteet mm. maantieteellinen eristyneisyys, palvelun laatu sekä kustannustehokkuus.

Pidän suomalaista raideliikennettä kansainvälisestikin vertailtuna toimivana ja luotettavana, vaikka kehittämisen paikkoja löytyykin. Eduskunta voi jatkossakin itsenäisesti päättää, millä keinoin raideliikennettä Suomessa kehitetään. EU:sta ei ole tullut sellaista direktiiviä, jolla

Suomi pakotettaisiin kiirehtimään henkilöliikenteen kilpailun avaamisessa. Pitäisin järkevämpänä pohtia asiaa isompana kokonaisuutena ja rauhassa. Työkalupakissamme on muitakin keinoja kuin nopeasti tehty kilpailutus, jossa yhteiskunnalliset, alueelliset, toiminnalliset, taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset jätetään laajasti arvioimatta.

Ystävällisin terveisin,

Merja Kyllönen
Euroopan parlamentin jäsen